Krapulan ylistys

And then came the rush of the flood
Stars of night turned deep to dust
Cat Power: *The Greatest* (2006)

I

Olen aikuisiälläni lukemattomia kertoja ollut ankarassa humalatilassa. Edellinen kerta ei takuulla jää viimeiseksi. Ei sillä, että erityisesti tahtoisin olla ympäripäissäni, että tasaisin välein oikein vetämällä vetäisin kauheat kännit. Ei todellakaan! Juopuminen ei milloinkaan ole päämäärä. En edes tunne erityistä vetoa alkoholiin sinänsä. Juoppous olisi minulle liian kovaa fyysistä työtä. Olen aivan tavallinen iltakaljaihminen, joka tosin usein valitsee mieluummin mahdollisimman suoran vuoteeseen kaatumisen ja tiedottomuuteen vaipumisen kuin oluen, jonka vaikutus on useimmiten ajatuksena suurempi kuin juotuna.

Välillä kuitenkin juon itseni autettavaksi. Niin vain käy. Sellaista sattuu.

En tarkoita mitään tavallista hurjempaa huppelia, josta tulee porvarillinen päänsärky seuraavaksi päiväksi, mutta en myöskään päivien ryyppyputkia, viinapiruja, putkareissuja. Tarkoitan sitä, kun kunnon ihmiseltä menee kontrolli, muisti, puhekyky, jalat alta tai kaikki yhtä aikaa – sitä, kun vahvasta ja järkevästä aikuisesta

hetkeksi tulee rujo, kaoottinen ruho, jossa henki vain vaivoin pihisee.

Pidän sitä arvokkaana asiana. Humalassa voi olla hauskaa, mutta parasta juopottelussa ilman muuta on sitä seuraava luhistuminen ja tilinteko tapahtuneesta, krapula.

II

Pahassa krapulassa on tietenkin todella paha olla. Fyysisen heikkouden päälle kasautuu kosmisia yksinäisyyden ja hylätyksi tulemisen tunteita, syvää eksistentiaalista kauhua, ammottavan tyhjyyden äärellä norkoilua, seksuaalisia pakkoajatuksia, kuristavaa häpeää, jota lievittävät ainoastaan visuaaliset fantasiat oman ruumiin viipaloitumisesta ohuiksi lastuiksi, jotka nopeasti tempautuvat avaruustuuleen, ja mielen haihtumisesta sumuna stratosfääriin.

Miten oikein pääsin kotiin? Olenko kotona?

Millaista olisi elämä, jos ei koskaan muistaisi mitään, niin kuin nyt en muista eilisillan tapahtumia?

Kukaan ei silloin kokisi minun elämääni. Olisiko minua silloin olemassa? Olinko olemassa eilen?

Tältäkö kuoleminen tuntuu?

Usein olen pahassa krapulassa pelännyt hulluksi tulemista. Usein olen tiennyt sen jo tapahtuneen.

Mitä hyvää sellaisessa muka on? Eikö järkevä ihminen vältä sitä viimeiseen asti? (Ehkä, mutta ehkä ei ole hyvä olla järkevä ihminen.)

Kauhea krapula on "ensimmäisessä maailmassa" elävän ihmispoloisen suurin normaaliin elämään liittyvä toistuva hätä ja tuskatila. On arvokasta, että meillä hyväosaisilla on edes tämä kärsimys, edes tämä taju omasta perimmäisestä avuttomuudestamme. Ihminen, joka ei koskaan ole ollut umpikännissä ja kammottavassa ahdistuskrapulassa, on minusta kuin ihminen, joka ei koskaan ole nähnyt unia tai ainakaan painajaisia.

Hän ei tiedä paljonkaan omasta pimeydestään ja hauraudestaan.

Nöyryys on hyve. Siitä kai ollaan vielä yksimielisiä – niin täydellisesti ei kristinusko ole lakannut vaikuttamasta länsimaiseen omaantuntoon? Mutta nöyryys on hyvin vaikeaa. Tekonöyryys on kuvottavaa. Niinpä oma heikkoutemme tulee apuun. Se tekee alkoholista työkalunsa ja pakottaa meidät nöyryyteen ja katumukseen. Mikä korvaamaton palvelus.

Vasta, kun ministerin tai filosofin kerrotaan juoneen itsensä talutuskuntoon tai hortoilleen housut nilkoissa Esplanadilla, hän ansaitsee täyden arvostukseni. Känni ja krapula opettavat – myös ministerille ja filosofille – että me emme ole oman itsemme herroja, vaikka kuinka hartaasti niin toivoisimme.

Emme ole mitään herroja. Olemme rähjäisiä kerjäläisiä matkalla mullan alle.

Sisäinen harmonia, itsehillintä, tasapaino, onnellisuus ja stabiilius ovat antikristillisiä ihanteita. Ne kuuluvat aivan muualle kuin Kristus-kulttiin, jossa lävistetty liha on keskeisessä roolissa. Hirveimpiä kristillisiä harhaoppeja on joissakin herätysliikkeissä ja luterilaisuuden sairaalloisissa muodoissa ilmenevä viinanjuonnin paheksunta.

Se kuuluu samaan turmiollisten ideoiden sarjaan kuin kirkon ja valtion hyvät välit ja lohdullisesti hehkuvat kiiltokuvajeesukset, jotka eivät seuraa meitä pimeään.

Viina suo meidän armollisesti ja suhteellisen turvallisesti kokea, miltä tuntuu tulla rikotuksi. Se on arvokasta tietoa, sillä lopulta meidät rikotaan kuitenkin.

III

Mutta krapulaan liittyy myös armo. Paha olo hellittää aina lopulta.

Toipuminen muistuttaa asioiden jumalallisesta järjestyksestä. Elämä on ikuista. Se voittaa aina, se nousee aina ylös. Elämän kipinä ilkkuu rappiolle.

Plus on vahvempi kuin miinus, vaikka matematiikka, armottomuuden oppi, muuta väittääkin.